

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 14 lutego 2018 r.

Poz. 991

WOJEWODA ŚLĄSKI

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR NPII.4131.4.20.2018 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 14 lutego 2018 r.

w sprawie zmiany nazwy ulicy

Na podstawie art. 6 ust. 2 w związku z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016 r., poz. 744 ze zm.), dalej jako „ustawa”

zarządza się, co następuje:

§ 1. Dokonuje się zmiany nazwy ulicy "**Władysława Gomułki**" (05794) stanowiącej drogę publiczną gminną, położonej na terenie Miasta Gliwice, na całym jej przebiegu, na "**Rubinową**" (**ul. Rubinowa**).

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierza się Prezydentowi Miasta Gliwice.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

§ 4. Zarządzenie podlega wykonaniu począwszy od dnia wejścia w życie.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego, zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. W przypadku niewykonania tego obowiązku w ww. terminie tj. do dnia 2 września 2017 r. właściwy wojewoda ma obowiązek wydania zarządzenia zastępczego, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął wyżej wskazany termin. Wydanie ww. zarządzenia zastępczego, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy winno zostać poprzedzone uzyskaniem opinii Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z przepisem art. 1.

W przedmiotowej sprawie Wojewoda Śląski pismem Nr NPII.4100.194.2017 z dnia 8 września 2017 r. zwrócił się do Prezydenta Miasta Gliwice z prośbą o udzielenie informacji, dotyczącej między innymi ulicy "Władysława Gomułki" położonej na terenie Miasta Gliwice, to jest: czy ww. ulica jest drogą publiczną czy drogą wewnętrzną w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych; komu przysługuje prawo własności nieruchomości, na których położona jest ww. ulica; kto i kiedy nadał nazwę

ww. ulicy - w przypadku, gdy była to Rada Miasta Gliwice (Rada Narodowa), poproszono o wskazanie i przesłanie Wojewodzie uchwały w sprawie nadania nazwy ww. ulicy wraz z uzasadnieniem.

W odpowiedzi na wyżej wskazaną korespondencję, Prezydent Miasta Gliwice pismem Nr GE.6625.22.2017 z dnia 14 września 2017 r. wskazał, że przedmiotowa droga posiada charakter drogi publicznej gminnej w rozumieniu ustawy o drogach publicznych. Ponadto zostało wskazane, że nazwę ww. ulicy nadała Miejska Rada Narodowa w Gliwicach uchwałą Nr XVII/87/87 (zmiana – uchwałą Nr VI/157/2007 – Rady Miejskiej w Gliwicach).

Powyżej wskazanej ulicy "Władysława Gomułki" w Centralnym Rejestrze Ulic (ULIC) prowadzonym przez Główny Urząd Statystyczny nadano identyfikator 05794.

Wojewoda Śląski realizując wymóg wynikający z art. 2 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 3 ustawy, pismem z dnia 15 listopada 2017 roku, Nr NPII.4100.194.2017 zwrócił się do Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu - o wydanie opinii dotyczącej zgodności nazwy ulicy "Władysława Gomułki" położonej na terenie Miasta Gliwice z art. 1 ustawy.

W dniu 30 stycznia 2018 roku Wojewodzie Śląskiemu została doręczona opinia z dnia 15 stycznia 2018 r. Nr BUW-940-11(17)/18 wskazująca, że w opinii Instytutu Pamięci Narodowej nazwa ulicy "Władysława Gomułki" w mieście Gliwice jest niezgodna z art. 1 ust. 1 ustawy.

W wyżej wskazanej opinii podniesiono, iż: *„Władysław Gomułka (1905-1982) był działaczem komunistycznym, członkiem KPP, WKP(b) oraz przywódcą PPR i PZPR.*

Urodził się 6 II 1905 r. w Białobrzegach k. Krosna. Najpierw związany ze środowiskami PPS, już w latach 1925-1926 był członkiem stworzonej przez komunistów Niezależnej Partii Chłopskiej oraz w PPS-Lewicy (był członkiem Komitetu Centralnego). Równolegle w końcu 1926 r. został przyjęty do konspiracyjnej Komunistycznej Partii Polski - sekcji polskiej Międzynarodówki Komunistycznej (Kominternu) z siedzibą w Moskwie.

Na polecenie władz KPP w 1930 r. został przetrzucony do ZSRS. Po przeszkoleniu w ZSRS otrzymał etat funkcjonariusza partii. Został członkiem Centralnego Wydziału Zawodowego Komitetu Centralnego KPP. W 1931 roku ponownie nielegalnie wyjeżdżał do ZSRS. Po powrocie do kraju w 1932 r. aresztowany za działalność przeciw państwu polskiemu. W czasie urlopu w odbywaniu kary zbiegł do ZSRS, gdzie przeszedł kolejne szkolenia wywiadowcze i dywersyjne. Powrócił do kraju w 1935 r.

W 1936 r., jako kierownik śląskiego okręgu KPP, ponownie aresztowany w Polsce; dzięki temu uniknął czystek sowieckich. Wydostał się z więzienia we wrześniu 1939 r., udał się na teren okupacji sowieckiej, gdzie został kierownikiem schroniska dla byłych członków KPP w Białymstoku. Potem był naczelnikiem wydziału w fabryce zeszytów we Lwowie. W 1941 r. przyjęty do sowieckiej Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (bolszewików), został publicystą kolaboracyjnej gazety „Czerwony Sztandar”.

Po ataku Niemiec na ZSRS pozostał we Lwowie. Był współorganizatorem PPR na Rzeszowszczyźnie. Dokooptowany do władz centralnych partii, od listopada 1943 r. stał na jej czele jako sekretarz (od 1945 r. sekretarz generalny) KC PPR. Był inicjatorem powołania pozorującej reprezentację społeczeństwa Krajowej Rady Narodowej. Stalin powierzył mu funkcję wicepremiera w marionetkowym Rządzie Tymczasowym. Następnie był I wicepremierem w zdominowanym przez komunistów tzw. Tymczasowym Rządzie Jedności Narodowej i ministrem ziem odzyskanych.

Jako przywódca PPR był wraz z B. Bierutem współtwórcą systemu stalinowskich represji i terroru, uczestnikiem likwidacji podziemia niepodległościowego i opozycji politycznej. Jest współodpowiedzialny za zbrodnie organów komunistycznych w latach 1944-1948. W 1947 r. współuczestniczył w fałszowaniu wyborów, w których przydzielony mu został mandat „posła na sejm”. W nowym rządzie komunistycznym pozostał I wicepremierem i ministrem ziem odzyskanych. W 1948 r. wszedł w skład Komitetu centralnego PZPR.

W ramach wewnętrznej rywalizacji w partii komunistycznej został usunięty ze stanowisk kierowniczych i z partii oraz osadzony w areszcie domowym. Powrócił do władzy w 1956 r., opierając się w znacznym stopniu na stalinowskich kadrach. Formalnie został I sekretarzem KC PZPR i członkiem Rady państwa PRL. Jako I sekretarz KC PZPR doprowadził do szybkiego zakończenia odwilży. Był odpowiedzialny m.in. za represje wobec uczestników protestów społecznych w 1968 r., organizację antysemickiej nagonki,

za udział „ludowego” WP w sowieckiej inwazji na Czechosłowację oraz za krwawe stłumienie protestów robotniczych w 1970 r.

Jako odpowiedzialny za tłumienie protestów robotniczych został zmuszony do rezygnacji z przywództwa w KC PZPR i zwolniony z Rady Państwa PRL. Zmarł 1 IX 1982 r.”

W podsumowaniu ww. opinii wskazano, że „*W świetle przytoczonych faktów historycznych nie ulega kwestii, iż osoba Władysława Gomułki stanowi symbol komunizmu, o jakim mowa w art. 1 ust. 1 ustawy. Powyższe znajduje dodatkowe odzwierciedlenie w nazwie ulicy, która wskazaną postać upamiętnia. Tym samym nazwa ta propaguje komunizm, a co za tym idzie jest niezgodna z art. 1 ust. 1 ustawy*”.

Wojewoda Śląski w pełni podziela i przyjmuje wnioski płynące z ww. opinii, uznając konieczność zmiany nazwy ulicy "Władysława Gomułki", jako sprzecznej z art. 1 ust. 1 ustawy.

Wojewoda Śląski pismem Nr NPII.4100.194.2017 z dnia 15 listopada 2017 r. zwrócił się do Prezydenta Miasta Gliwice z prośbą o podanie propozycji nowej nazwy ww. ulicy, adekwatnej do nazw ulic, które położone są w najbliższej okolicy, ewentualnie wskazanie nazw okolicznych ulic.

W odpowiedzi z dnia 29 listopada 2017 roku, Nr GE.6625.22.2017 Zastępca Prezydenta Miasta Gliwice przekazał między innymi wykaz ulic zlokalizowanych w najbliższej okolicy ulicy Władysława Gomułki. Są to ulice: Edwarda Żabińskiego, Pawła Targosza, Wiesława Ociepki, SDKPiL, Marcina Kasprzaka, Feliksa Niedbalskiego, Sadowa, Filipa Sieronia. Z kolei w piśmie z dnia 11 grudnia 2017 roku, Nr GE.6625.22.2017 Zastępca Prezydenta Miasta Gliwice nie przedstawił propozycji nazw nowych ulic.

Jak ustalono, w bezpośredniej bliskości ulicy Władysława Gomułki znajdują się również ulice Szmaragdowa, Diamentowa, Bursztynowa, Żłota i Srebrna.

Wojewoda Śląski - wobec bezczynności Rady Miasta Gliwice - jest zobligowany do wydania zarządzenia zastępczego dokonującego zmiany niezgodnej z prawem nazwy ulicy. Wobec zaistniałej sytuacji Wojewoda Śląski postanowił nadać ww. ulicy nazwę "Rubinowa", co jest zbieżne z propozycjami przedstawionymi przez Radę Osiedla Stare Gliwice, by - ze względu na nazwy ulic w sąsiedztwie tej ulicy - nadać jej nazwę uniwersalną i ponadczasową, nawiązującą bądź do baśniopisarzy bądź do nazw minerałów.

Reasumując, wydanie zarządzenia zastępczego, w sprawie zmiany nazwy ulicy z „**Władysława Gomułki**” na „**Rubinowa**” należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Na podstawie art. 5 ust. 1 i ust. 2 ustawy pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat. Zmiana nazwy dokonana na podstawie ustawy nie ma wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową.

Na niniejsze zarządzenie zastępcze, zgodnie z art. 6c ustawy, w związku z art. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki oraz ustawy o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 2495), służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia zarządzenia, jedynie w przypadku, gdy brak możliwości wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, wynikał z przyczyn niezależnych od jednostki samorządu terytorialnego.

Wojewoda Śląski

Jarosław Wieczorek

Otrzymują:

- 1) Rada Miasta Gliwice
- 2) a/a